

การอภิปรายผล

1. หลักสูตรรวมเกษตร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประชาชนอุทิศ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หลักสูตรนี้ยกร่างมาจากความต้องการของแกนนำชุมชนได้แก่ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบ้านดำนานาขาม ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนประชาชนอุทิศ ตำบลบ้านดำนานาขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิตถ์ หลักสูตรนี้จึงเกิดขึ้นจากความต้องการและจำเป็นของคนในชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรของทาบา(Taba 1962,422-425) ที่กล่าวไว้ว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตรมี 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 วิเคราะห์สภาพปัญหา โดยสำรวจปัญหา ความต้องการและจำเป็นของสังคม ขั้นที่ 2 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ขั้นที่ 3 การเลือกเนื้อหาสาระ ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ขั้นที่ 4 การจัดรวบรวมเนื้อหาสาระ พิจารณาถึงความเหมาะสมในการจะให้เรียนรู้ใดก่อนหลัง ขั้นที่ 5 การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ เลือกให้เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน ขั้นที่ 6 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้เลือกแล้ว ให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน และขั้นที่ 7 การประเมินผล เป็นการพิจารณาว่าหลักสูตรประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด มีปัญหาหรือข้อบกพร่องในขั้นตอนใด เพื่อจะได้ทำการปรับปรุงแก้ไขต่อไป ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของไฉน เกิดสมบุญ(2553:137-138)ซึ่งได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรเรื่องการพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานพบว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรมีความเห็นว่า ควรมีการพัฒนาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นของตนเอง เพื่อเป็นการอนุรักษ์และส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรม ความเป็นมาของท้องถิ่นของตนเองเพื่อที่จะได้ตระหนักและวางแผนในทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเองให้คงอยู่สืบไป ผลการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นพบว่า หลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วย ความสำคัญ วิสัยทัศน์ โครงสร้าง คุณภาพผู้เรียน สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ เวลาเรียน แนวการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลและแผนการจัดการเรียนรู้ 6 แผน

2 ผลการใช้หลักสูตรรวมเกษตร

2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้เรื่องวนเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประชาชนอุทิศ มีคะแนนเฉลี่ย 81.90 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 80.00 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความรู้เรื่องวนเกษตรเป็นเรื่องใหม่ทางวิชาการสำหรับนักเรียนแต่แหล่งเรียนรู้เรื่องวนเกษตรเป็นสิ่งที่นักเรียนพบเห็นอยู่แล้วในชีวิตประจำวัน เป็นเรื่องใกล้ตัวที่มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวันของนักเรียนและประชาชนทั่วไปในชุมชน เนื่องจากชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่มีสภาพของการเป็นวนเกษตร ส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนด้านความรู้ในระดับที่สูงกว่าร้อยละ 80 อันสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกเรขา นาสอน(2557:100)ซึ่งได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม วิชาของเล่นพื้นบ้านเชิงวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้อง

กับงานวิจัยของฐิตาภา เอกา(2558: 96) ที่วิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม วิชางานใบตอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่5 เครือข่ายกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง จังหวัดอุดรดิตถ์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติงานมีคะแนนเฉลี่ย 85.46 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 80.00

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเรียนรู้ตามหลักสูตรวณเกษตร นอกจากนักเรียนจะได้เรียนภาคความรู้ ทฤษฎีแล้วนักเรียนยังได้เรียนรู้ภาคปฏิบัติเกี่ยวกับวณเกษตร ได้แก่ การสำรวจแหล่งเรียนรู้วณเกษตร ในชุมชน บันทึกผลการสำรวจ บันทึกการจำแนกประเภทของพืชในวณเกษตร สำรวจสัตว์และจำแนกประเภท การปลูกต้นไม้เพิ่มเติมในวณเกษตร การเก็บพืชผักมาประกอบอาหารเพื่อรับประทาน เช่น แกงส้มผักกูด ยำกล้วยแช่ ส้าหยวก การเรียนรู้จากการปฏิบัติสำหรับนักเรียนเป็นเรื่องที่สนุกและทำ ทาย สอดคล้องกับวิธีการดำรงชีวิตส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนภาคปฏิบัติอยู่ในระดับที่สูงกว่าร้อยละ 80 สอดคล้องกับงานวิจัยของฐิตาภา เอกา(2558: 96) ที่วิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม วิชางานใบตอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่5 เครือข่ายกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง จังหวัดอุดรดิตถ์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนทักษะการปฏิบัติงานเฉลี่ยร้อยละ 83.89

2.3 นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความมีวินัย ขยัน อดทน ซื่อสัตย์ ประหยัด ใฝ่รู้ใฝ่เรียนและมีความสามัคคี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากิจกรรมการเรียนรู้เรื่องวณเกษตรมีทั้งกิจกรรมภาควิชาการและกิจกรรมภาคปฏิบัติที่มีความเหมาะสม เป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียนมีความหมายต่อวิถีชีวิตของนักเรียนและชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆจึงบ่มเพาะคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็กนักเรียนโดยอัตโนมัติในหลายประการดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของฐิตาภา เอกา(2558: 96)ที่พบว่า นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อยู่ในระดับดีเยี่ยม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิจักษ์ อธิคมกุลชัย (2554,:229-233) ซึ่งได้วิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเรื่อง ครงงานวิทยาศาสตร์ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมกับนักเรียนและสังคม นักเรียนมีความตั้งใจ รับผิดชอบ เอาใจใส่ เพียรพยายาม อดทน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการวิจัยทดลองใช้หลักสูตรวณเกษตรกับนักเรียนในระดับที่สูงขึ้น เช่นระดับมัธยมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา เพราะนักเรียนที่มีวุฒิภาวะที่สูงขึ้นอาจจะเกิดการสร้างประสบการณ์ที่สร้างสรรค์มากขึ้น

2. ควรมีการวิจัยพัฒนาหลักสูตรวณเกษตรสำหรับประชาชนและเน้นให้นำประสบการณ์ไปพัฒนานวณเกษตรในพื้นที่ของตนเอง